

რეზიუმე

საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლამ, ფინანსური გლობალიზაციის მასშტაბების ზრდამ ახალი გამოწვევების წინაშე დაგვყენა. ქვეყნის განვითარებისთვის საჭირო გახდა მეტი ინოვაციური პროექტების დანერგვა და რეფორმების გატარება. უნდა მოხდეს ქვეყნის ნორმატიული აქტების დახვეწა და შესაბამისობაში მოყვანა ევროპულ კანონმდებლობასთან.

საკვანძო სიტყვები: ანტიკრიზისული პროგრამა, ეკონომიკური სტაბილურობა, გლობალიზაციის პროცესი, ინოვაციური პროექტები.

Summary

Manana Beruashvili, PHD of GTU

The transition to a market economy, of the growth of financial globalization scale the new challenges faced us.

For the country's development it became necessary more innovative projects and reforms..

Should be improved the country's legal acts and its conformity with European legislation.

Keywords: The anti-crisis program, Economic stability, The process of globalization, Innovative projects

* * * * *

დღეისათვის მსოფლიოში მიმდინარე კრიზისის შედეგად მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ განვითარებული ქვეყნები, რომლებიც მსოფლიო გლობალიზაციის მასშტაბებს და ძირითად მიმართულებებს განსაზღვრავენ. დეფოლტის ზღვარზე აღმოჩნდა ზოგიერი პატარა ქვეყნები, რომლებიც შედარებით ნაკლებად ინტეგრირებულნი არიან მსოფლიო ეკონომიკაში. სერიოზული პრობლემები შეექმნა საქართველოს, რამაც გამოიწვია თითქმის ყველა სფეროს ეკონომიკური კრიზისი. საჭიროა უახლოეს პერიოდში გატარდეს ანტიკრიზისული ღონისძიებები. ანტიკრიზისული პროგრამის შედგენას წინ უნდა უძღვოდეს მისი რეალიზაციის უზრუნველმყოფელი თეორიულ-მეთოდოლოგიური საფუძვლების გააზრება. ეს უნდა იყოს გაბედული, აგრესიული და უკომპრომისო, რაც ნიშნავს დადგენილი საბაზრო ნორმებიდან გადახვევას და საჭიროების შემთხვევაში ნებისმიერი ეკონომიკური ურთიერთობების დონეზე სახელმწიფოს ჩარევას. ეს შეიძლება შეეხოს როგორც

მაკრო, ასევე მიკროეკონომიკურ პოლიტიკას. ყველა დროის ეკონომიკური კრიზისი ყველა ქვეყანაში მხოლოდ სახელმწიფოს აქტიური ჩარევის შედეგად იქნა დაძლეული. ანტიკრიზისულ პროგრამაში სახელმწიფო ადმინისტრირების წინა პლანზე წამოწევა უნდა იყოს მოკლევადიანი და მისი მოქმედების ვადა უნდა ვრცელდებოდეს მხოლოდ კრიზისის დაძლევაზე. შემდგომ ეტაპზე ეკონომიკა სრულად უნდა დაუბრუნდეს ლიბერალურ საბაზრო ურთიერთობებს. ეკონომიკური კრიზისის დროს საშიშია უცხოური ინვესტიციების მოძალევა. კეთილსინდისიერი ინვესტორი მაღალი რისკის პირობებში თავს აარიდებს საკუთარი სახსრების უცხო ქვეყანაში გადაადგილებას. არაკეთილსინდისიერი ინვესტორი კი სარგებლობს რა კრიზისის დროს ინვესტიციური შიმშილით, თავის ხერხებს თავისუფლად მიმართავს არაკეთილსინდისიერი მიზნების სარეალიზაციოდ. აქედან გამომდინარე ანტიკრიზისულმა პროგრამამ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს ინვესტიციების წარმომავლობას, მის დივერსიფიკაციას და არ უნდა დაუშვას ერთი ქვეყნისგან ან ქვეყანათა ჯგუფისგან ინვესტიციების უპირატესი მოზიდვა.

საქართველოში ეკონომიკური რეფორმები რეალუბა. ამის საფუძველსიძლევა ნაწილობრივი ფინანსური სტაბილიზაციის მიღწევა.თანამედროვე მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისიდან თვის დასაღწევად. უაროფითი შედეგების დივერსიფიკაციისთვის , არ არსებობს უნივერსალური რეცეფტები და ერთიანი მზა სისტემა, რომელიც საშუალებას მოგვცემდა გადაგვეწყვიტა ეს საჭირობოროტო პრობლემა. საჭირო არის ეკონომიკური რეფორმების გააზრებული სტრატეგიისა და ტაქტიკის დამუშავება.

საქართველოში დღევანდელ ეტაპზე მოხმარებული პროდუქციის 70-75% იმპორტულია, ანუ საქართველო ცალმხრივად მჭიდროდ არის ინტეგრირებული მსოფლიო ეკონომიკასთან. ცალმხრივად იმიტომ, რომ იმპორტი 4-5-ჯერ აღემატება ექსპორტს. ანტიკრიზისულ პროგრამაში პრიორიტეტული ადგილი უნდა განეკუთვნოს ადგილობრივი წარმოების შენარჩუნება-განვითარებას. ჩვენმა ქვეყანამ უნდა შექმნას უფრო მეტად ხელსაყრელი მაკროეკონომიკური და ბიზნეს გარემო იმ პროდუქციის საწარმოებლად, რომელიც დღეისათვის უცხოეთიდან შემოდის და მისი ადგილობრივი წარმოებისთვის არსებობს სათანადო ბუნებრივი და მატერიალური რესურსები. ხელი უნდა შეუწყოს რეგიონალური განვითარების გათანაბრებას, მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერას. კრიზისი დაძლევადა და დაიძლევა ადრე თუ გვიან. მთავარია ეს განხორციელდეს მინიმალურ სოციალურ-ეკონომიკური დანაკარგებით და რაც შეიძლება მოკლე დროში.

საქართველო დგამს მნიშვნელოვან ნაბიჯებს

იყოს წარმატებული დაგანვითარებული ქვეყანა. ქვეყნის ეკონომიკური სტაბილურობა და კაპიტალის ზრდა კაპიტალდაბანდებებთან არის დაკავშირებული. ძლიერი ეკონომიკის შექმნა მსოფლიო ეკონომიკისთვის დამახასიათებელი ტენდენციისადმი მხრის აბმით არის შესაძლებელი. ამაში მნიშვნელოვანი როლის შესრულება შეუძლია ექსპორტის მაკროეკონომიკური სტიმულირების ღონისძიებების შემუშავებასა და ცხოვრებაში გატარებას.

ქვეყანაში ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს ფორმირება მაკრო ამოცანების დროულად გადაჭრაზე დამოკიდებული; მაკროეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევა აკავებს ინფლაციას და აფერხებს წარმოების დაცემას. მაკროეკონომიკური სტაბილურობის მიღწევისთვის აუცილებელია ნეგატიური პროცესების აღკვეთა და მათზე მუდმივი კონტროლი. უნდა მოხდეს ცივილიზებული სამართლებრივი სივრცის შექმნა, რომელიც განმტკიცებული იქნება საბაზრო ეკონომიკის კანონებით. უნდამოხდეს სახელმწიფოს ფისკალურ პოლიტიკაში მასტიმულირებელი როლის წინა პლანზე წამოწევა, რაც განამტკიცებს საწარმოთა ფინანსურ მდგომარეობას და მათ ინვესტიციურ აქტიურობას შეუწყობს ხელს. ეკონომიკური საქმიანობის გლობალიზაციის პროცესმა გაამწვავა კონკურენცია გასაღების ბაზრებზე, საზღვარგარეთულ ინვესტიციებზე, ინოვაციებსა და ახალ ტექნოლოგიებზე, როგორც განვითარებად ასევე განუვითარებელ ქვეყნებს შორის. ქვეყნების განვითარების პერსპექტივა არსებული კონკურენტული უპირატესობის საფუძველზე შრომის საერთაშორისო დანაწილებაში ეფექტიანი მონაწილეობით განისაზღვრება. მნიშვნელოვანია არა მარტო გლობალურ ეკონომიკურ სისტემაში ქვეყნის ჩართვის მასშტაბები, არამედ ხარისხიც. გლობალურ ეკონომიკაში წარმატების საფუძველი ეროვნული ეკონომიკის პირობებში კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, უკვე არსებული კონკურენტული უპირატესობის გაძლიერება და ახლის შექმნაა.

ეროვნული ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის ზრდის მნიშვნელოვან ფაქტორთა შორის აღსანიშნავია ქვეყნის ინოვაციური პოტენციალის ამაღლება, არსებული პოტენციალის რაციონალური გამოყენება. მაღალი ინოვაციური პოტენციალი, ქვეყნის მოსახლეობის სასურველი ცხოვრების დონისა და ხარისხის, კეთილდღეობის მიღწევის უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა. ინოვაციური პროექტებიდან აღსანიშნავია ჩვენი ქვეყნის ახალი პროექტი თავისუფალი ინდუსტრიული ზონების შექმნის შესახებ. მსოფლიოში 3000 მეტი სხვადასხვა ტიპის თავისუფალი ეკონომიკური ზონა არსებობს. მათგან ყველაზე გავრცელებულია ინდუსტრიული, პროგრამული უზრუნველყოფის, ინდუსტრიული ტექნოლოგიების, ტურისტული, ლოგისტიკური და საფინანსო სერვისცენტრები.

საჭიროა გავითვალისწინოთ ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური სპეციფიკა. ჩვენმა ქვეყანამ, როგორც დამოუკიდებელმა სახელმწიფომ, თავისი კუთვნილი ადგილი უნდა დაიმკვიდროს საერთაშორ-

ისო თანამეგობრობაში. იგი უნდა გახდეს მსოფლიო ეკონომიკის ნაწილი. ამისთვის საჭიროა, დაისახოს განსაზღვრული სტრატეგია, რომლის მიზანმიმართული შესრულების შედეგად მიღწეული იქნება ქვეყნის ეკონომიკური პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება, ქვეყნის ინტერესების შესაბამისი ეკონომიკის დარგობრივი სტრუქტურის ჩამოყალიბება.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ასათიანი რ; საით მიდის საქართველო? გამომცემლობა „სიახლე“ თბილისი 2014 წ.;
2. ბარათაშვილი ე, ჩადუნელი გ, მახარაშვილი ი, კოლუაშვილი პ, გალახვარიძე ნ, კვაბიერიძე თ; საქართველოს ეკონომიკა. შპს თეკა & კომპანია. თბილისი 2016 წ.;
3. სიჭინავა ა. ინვესტიციები; გამომცემლობა... თბილისი 2010 წ.